

Dz.U. 2018 poz. 1443**USTAWA**

z dnia 20 lipca 2018 r.

o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 23, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w § 1a:
  - a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W sądach rejonowych zadania z zakresu wymiaru sprawiedliwości wykonują także asesory sądowi, z wyłączeniem:”;
  - b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) rozstrzygania spraw, o których mowa w art. 12 pkt 3.”;
- 2) w art. 11 § 2a i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2a. Przewodniczącym wydziału ksiąg wieczystych, wydziału gospodarczego do spraw rejestru zastawów oraz wydziału gospodarczego do spraw Krajowego Rejestru Sądowego jest referendarz sądowy.

§ 3. Funkcję przewodniczącego wydziału powierza prezes sądu. Przed powierzeniem funkcji przewodniczącego wydziału w sądzie apelacyjnym prezes sądu zasięga opinii kolegium sądu apelacyjnego. Przed powierzeniem funkcji przewodniczącego wydziału w sądzie okręgowym i rejonowym prezes sądu zasięga opinii kolegium sądu okręgowego.”;
- 3) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. W sądzie rejonowym można tworzyć wydziały:

  - 1) cywilny – do spraw z zakresu prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw;
  - 2) karny – do spraw z zakresu prawa karnego;
  - 3) rodzinny i nieletnich – do spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw;
  - 4) pracy, ubezpieczeń społecznych albo pracy i ubezpieczeń społecznych – do spraw odpowiednio z zakresu prawa pracy lub z zakresu ubezpieczeń społecznych;
  - 5) gospodarczy – do spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw;
  - 6) ksiąg wieczystych – do prowadzenia ksiąg wieczystych.”;
- 4) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. § 1. W sądzie okręgowym można tworzyć wydziały:

  - 1) cywilny – do spraw z zakresu prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych, spraw należących do sądu

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się następujące ustawy: ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, ustawę z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, ustawę z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym oraz ustawę z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 3, 5, 106, 138, 771, 848, 1000 i 1045.

opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw oraz spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich;

- 2) karny – do spraw z zakresu prawa karnego oraz spraw zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych;
- 3) pracy, ubezpieczeń społecznych albo pracy i ubezpieczeń społecznych – do spraw odpowiednio z zakresu prawa pracy lub z zakresu ubezpieczeń społecznych;
- 4) gospodarczy – do spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw;
- 5) kontroli danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych – do spraw związanych z kontrolą pozyskiwania danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych przez Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straż Graniczną, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Służbę Ochrony Państwa, Służbę Celno-Skarbową i Biuro Nadzoru Wewnętrznego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia, wskazuje wydział sądu okręgowego rozpoznający środki odwoławcze w elektronicznym postępowaniu upominawczym.”;

- 5) w art. 20 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) tworzy i znosi sądy oraz ustala ich siedziby, obszary właściwości i zakres rozpoznawanych przez nie spraw.”;

- 6) w art. 22a:

- a) w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Prezes sądu apelacyjnego w sądzie apelacyjnym po zasięgnięciu opinii kolegium sądu apelacyjnego, prezes sądu okręgowego w sądzie okręgowym po zasięgnięciu opinii kolegium sądu okręgowego a prezes sądu rejonowego w sądzie rejonowym po zasięgnięciu opinii kolegium właściwego sądu okręgowego ustalają, najpóźniej do końca listopada każdego roku, podział czynności, który określa.”;

- b) w § 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W przypadku asesorów sądowych, o których mowa w § 1a, zmiana zakresu obowiązków skutkująca przeniesieniem do innego wydziału sądu jest możliwa w przypadkach szczególnie uzasadnionych, nie wcześniej jednak niż po upływie roku służby i tylko raz.”;

- c) § 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„§ 5. Sędzia lub asesor sądowy, któremu zmieniono podział czynności w sposób skutkujący zmianą zakresu jego obowiązków, w szczególności przeniesieniem do innego wydziału sądu, może odwołać się do Krajowej Rady Sądownictwa w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania nowego zakresu obowiązków. Odwołanie nie przysługuje w przypadku:

- 1) przeniesienia do wydziału, w którym rozpoznaje się sprawy z tego samego zakresu;
- 2) powierzenia obowiązków w tym samym wydziale na zasadach obowiązujących pozostałych sędziów, a w szczególności odwołania przydziału do sekcji lub innej formy specjalizacji.

§ 6. Odwołanie, o którym mowa w § 5, wnosi się za pośrednictwem prezesa sądu, który dokonał podziału czynności objętego odwołaniem. Prezes sądu przekazuje odwołanie Krajowej Radzie Sądownictwa w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania wraz ze stanowiskiem w sprawie. Krajowa Rada Sądownictwa podejmuje uchwałę uwzględniającą albo oddalającą odwołanie sędziego, mając na uwadze względy, o których mowa w § 1. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa w sprawie odwołania, o którym mowa w § 5, nie wymaga uzasadnienia. Od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa odwołanie nie przysługuje. Do czasu podjęcia uchwały sędzia lub asesor sądowy wykonuje obowiązki dotychczasowe.”;

- 7) w art. 28 po § 5 dodaje się § 5a–5d w brzmieniu:

„§ 5a. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący kolegium może zarządzić przeprowadzenie głosowania w trybie obiegowym.

§ 5b. W przypadku przeprowadzania głosowania w trybie obiegowym nie można zarządzić głosowania tajnego.

§ 5c. Głosowanie w trybie obiegowym jest ważne, jeżeli w terminie wyznaczonym na zajęcie stanowiska głos odda co najmniej połowa członków kolegium.

§ 5d. Głosowania w trybie obiegowym nie przeprowadza się, jeżeli sprzeciw zgłosi chociażby jeden z członków kolegium.”;

- 8) w art. 30 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do kolegium sądu okręgowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 28, z tym że przewodniczącym kolegium sądu okręgowego jest prezes tego sądu, a w razie jego nieobecności – najstarszy służbą wiceprezes sądu okręgowego.”;

9) w art. 33:

a) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Uchwały zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji zapadają bezwzględną większością głosów. Głosowanie jest tajne w sprawach, o których mowa w art. 34 pkt 1 i 4, a ponadto jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków zgromadzenia.”;

b) w § 12 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„W przypadku równej liczby głosów oddanych na co najmniej dwóch kandydatów pierwszeństwo przysługuje sędziemu z najdłuższym stażem pracy na stanowisku sędziego.”;

10) w art. 34 uchyla się pkt 2;

11) w art. 35:

a) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Uchwały zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu zapadają bezwzględną większością głosów. Głosowanie jest tajne w sprawach, o których mowa w art. 33 § 7 i art. 58 § 2, a ponadto jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków zgromadzenia.”;

b) w § 8b dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„W przypadku równej liczby głosów oddanych na co najmniej dwóch kandydatów pierwszeństwo przysługuje sędziemu z najdłuższym stażem pracy na stanowisku sędziego.”;

12) w art. 36a § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Uchwały zebrania sędziów danego sądu zapadają bezwzględną większością głosów. Głosowanie jest tajne, jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków zebrania.”;

13) w art. 37d:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sędziego wizytatora w sądzie apelacyjnym powołuje prezes sądu apelacyjnego, a w sądzie okręgowym – prezes sądu okręgowego, na okres czterech lat, spośród sędziów posiadających co najmniej siedmioletni staż pracy na stanowisku sędziego. Przed powołaniem sędziego wizytatora prezes właściwego sądu zasięga opinii Ministra Sprawiedliwości.”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli Minister Sprawiedliwości w terminie trzydziestu dni od dnia przedstawienia przez prezesa właściwego sądu zamiaru powołania sędziego wizytatora nie wyda opinii, uważa się, że opinia jest pozytywna.”;

c) uchyla się § 4;

14) w art. 41 w § 1:

a) w pkt 2:

– uchyla się lit. c,

– uchyla się lit. i,

b) część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– uwzględniając zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania oraz potrzebę zapewnienia rzetelnego wykonywania zadań powierzonych sądom, a także potrzebę zapewnienia równomiernego i obiektywnego obciążenia sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych obowiązkami, zapewnienia zbliżonego prawdopodobieństwa udziału w składzie wieloosobowym, wykorzystania rozwiązań informatycznych do losowego przydziału spraw oraz zastosowania innych sposobów losowego przydziału spraw w przypadku braku możliwości korzystania z tych rozwiązań.”;

15) w art. 46 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W składzie sądu może brać udział tylko jeden sędzia innego sądu. Sędzia sądu niższego nie może być przewodniczącym składu sądu, z wyłączeniem spraw rozpoznawanych w składzie jednego sędziego i dwóch ławników albo w składzie jednego sędziego.”;

16) w art. 57 po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Osoba, która zgłosiła swoją kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie w sądzie powszechnym nie może, do czasu zakończenia postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim w sądzie powszechnym, zgłosić swej kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Najwyższym, Naczelnym Sądzie Administracyjnym ani wojewódzkim sądzie administracyjnym. Zgłoszenie kandydatury na wolne stanowisko

sędziowskie w tych sądach powoduje zakończenie postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim w sądzie powszechnym.

§ 1b. Osoba, która zgłosiła swoją kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Najwyższym, Naczelny Sądzie Administracyjnym albo wojewódzkim sądzie administracyjnym, nie może, do czasu zakończenia postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim w tym sądzie, zgłosić swej kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w sądzie powszechnym.”;

17) w art. 57a:

a) § 1–4 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który zajmuje stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego albo sędziego sądu wojskowego, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt pięćdziesięciu spraw sądowych różnych kategorii, w których rozpoznawaniu brał udział, a w przypadku mniejszej liczby spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich spraw.

§ 2. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który zajmuje stanowisko prokuratora, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt pięćdziesięciu spraw, w których prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze, sporządził akt oskarżenia lub środki zaskarżenia albo występował przed sądem lub składał pisma procesowe, a w przypadku mniejszej liczby spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich spraw.

§ 3. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który wykonuje zawód adwokata lub radcy prawnego albo zajmuje stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt pięćdziesięciu spraw sądowych różnych kategorii, w których występował w charakterze zastępcy procesowego, a jeżeli występował w mniejszej liczbie spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich spraw, ze wskazaniem sądów, w których sprawy te toczyły się lub toczą, a także odpisy wszystkich, jednak nie więcej niż pięćdziesięciu, opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa; radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dołącza ponadto opinię przełożonego.

§ 4. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który wykonuje zawód notariusza, do karty zgłoszenia dołącza wykaz pięćdziesięciu aktów notarialnych obejmujących różne kategorie spraw, a jeżeli sporządził mniejszą ich liczbę – wykaz wszystkich aktów.”;

b) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie zajmujący stanowisko sędziego albo prokuratora, który w okresie poprzedzającym obwieszczenie był delegowany do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanej, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej albo urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt pięćdziesięciu spraw określonych w § 1 lub 2 lub spraw zarejestrowanych w referacie kandydata lub przez niego nadzorowanych w okresie delegowania, a także opis wykonywanych w okresie delegowania czynności wraz z opinią przełożonego.”;

c) § 11 otrzymuje brzmienie:

„§ 11. Do kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, który wykonywał więcej niż jeden z zawodów wskazanych w przepisach § 1–5 i 10, stosuje się przepisy § 1–5 i 7, z tym że łączna liczba zamieszczonych w wykazie sygnatur akt spraw lub odpisów opinii prawnych i innych dokumentów, o których mowa w tych przepisach, nie może przekraczać stu.”;

18) w art. 57b:

a) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Ocena kwalifikacji, o której mowa w § 1, jest dokonywana na podstawie badania akt co najmniej piętnastu spraw różnych kategorii, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 57a § 1, a ponadto akt co najmniej dziesięciu innych spraw różnych kategorii spoza wykazu wybranych przez sędziego dokonującego oceny, jak również na podstawie danych ewidencjonowanych w sądach, w tym na potrzeby statystyki sądowej.

§ 3. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, z urzędu obejmuje badaniem także nieujęte w wykazie akta dziesięciu spraw niezakończonych, przydzielonych kandydatowi do rozpoznania, w których od momentu pierwszej rejestracji upłynął najdłuższy okres, a także akta wszystkich spraw, których referentem był kandydat, w których w okresie ostatnich dwóch lat poprzedzających zgłoszenie na wolne stanowisko sędziowskie zmieniono lub uchylono orzeczenie i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania oraz w których stwierdzono przewlekłość postępowania lub niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia.”;

b) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Jeżeli w okresie ostatnich dwóch lat poprzedzających zgłoszenie kandydat, o którym mowa w § 1, nie wykonywał zadań określonych w art. 1 § 2 i 3, przepis § 3 stosuje się odpowiednio, z tym że badaniem obejmuje się okres dwóch lat, w których zadania te ostatnio były wykonywane.”;

19) w art. 57f § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata lub radcy prawnego albo zajmującego stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej jest dokonywana na podstawie badania akt co najmniej dwudziestu pięciu spraw różnych kategorii lub opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 57a § 3. Przepis art. 57b § 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także akta spraw sądowych, w których kandydat występował w charakterze zastępcy procesowego, a których nie ujęto w wykazie, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

§ 3. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód notariusza jest dokonywana na podstawie badania co najmniej dwudziestu pięciu aktów notarialnych obejmujących różne kategorie spraw wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 57a § 4. Przepis art. 57b § 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także nieujęte w wykazie akty notarialne lub akta spraw sądowych, w których rozpoznano środki odwoławcze na odmowę dokonania wpisu lub odmowę dokonania czynności, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.”;

20) w art. 77 § 2b otrzymuje brzmienie:

„§ 2b. Sędzia nie może łączyć funkcji orzekania z pełnieniem czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej albo urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych.”;

21) w art. 86 uchyla się § 3b i 3c;

22) w art. 94 w § 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 60 dni.”;

23) w art. 100:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sędziemu, który został przeniesiony w stan spoczynku, w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych przysługuje do czasu osiągnięcia wieku 65 lat uposażenie w wysokości wynagrodzenia pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku.”;

b) § 4a i 4b otrzymują brzmienie:

„§ 4a. W przypadku, o którym mowa w § 1, sędzia w stanie spoczynku otrzymuje jednorazową odprawę z chwilą osiągnięcia wieku 65 lat.

§ 4b. Sędziemu, który powrócił na stanowisko poprzednio zajmowane albo stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu w trybie art. 74 § 1a, w razie przejścia lub przeniesienia w stan spoczynku przysługuje jednorazowa odprawa w kwocie stanowiącej różnicę między wysokością odprawy wyliczonej na dzień przejścia lub przeniesienia w stan spoczynku a wysokością odprawy wypłaconej. W przypadku, o którym mowa w § 1, odprawa przysługuje z chwilą osiągnięcia wieku 65 lat.”;

24) w art. 104 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Jeżeli orzeczona została kara pozbawienia prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia, wyrok wywołuje skutek w postaci obniżenia do 50% uposażenia do czasu prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego. W razie prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego orzeczeniem kary innej niż kara pozbawienia prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia dokonuje się wyrównania uposażenia do pełnej wysokości.”;

25) w art. 105 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Do sędziów w stanie spoczynku stosuje się odpowiednio przepisy art. 84 § 3 i art. 86. Do sędziów w stanie spoczynku, którym powierzono pełnienie funkcji wizytatora, stosuje się odpowiednio także przepisy art. 77 § 1, 6–6b i 8, art. 79, art. 82, art. 82a, art. 83, art. 85, art. 87–90 oraz art. 94a i art. 94b. Sędziom w stanie spoczynku, którym powierzono pełnienie funkcji wizytatora, przysługuje prawo do nieświadczenia pracy przez okres odpowiadający urlopowi wypoczynkowemu.

§ 2. Sędziemu, który przeszedł w stan spoczynku w trybie art. 69 § 1, 1b, 2 i 2b, oraz sędziemu przeniesionemu w stan spoczynku w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych można powierzyć, za jego zgodą, pełnienie funkcji wizytatora w Ministerstwie Sprawiedliwości lub sądzie. Sędziemu w stanie spoczynku pełniącemu funkcję wizytatora w sądzie przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości przewidzianej dla sędziego wizytatora. Do powierzenia funkcji wizytatora w sądzie stosuje się odpowiednio przepisy art. 37d. Pełnienie funkcji wizytatora w Ministerstwie Sprawiedliwości powierza Minister Sprawiedliwości na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata, albo na czas nieokreślony. Przepisy art. 78 § 2–4 stosuje się odpowiednio.”;

26) w art. 106i uchyla się § 10;

27) w art. 106k w § 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) niezłożenia przez asesora sądowego wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim – z upływem okresu, o którym mowa w art. 106i § 8;”;

28) w art. 106l dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Przeniesienie asesora sądowego na inne miejsce służbowe może nastąpić na jego wniosek, w szczególnie uzasadnionych przypadkach i nie wcześniej niż po dwóch latach od dnia mianowania.”;

29) w art. 110 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 37 § 5 i art. 75 § 2 pkt 3, właściwy miejscowo jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego pełni służbę sędzia objęty postępowaniem, a do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 80, właściwy miejscowo jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego prowadzi się postępowanie, a w wypadkach niecierpiących zwłoki, także inny sąd dyscyplinarny.”;

30) w art. 112:

a) po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. Przy sądzie okręgowym działa jeden zastępca rzecznika dyscyplinarnego. W sądzie powyżej sześćdziesięciu stanowisk sędziowskich Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych może, po uzyskaniu zgody Ministra Sprawiedliwości, ustalić większą liczbę zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądzie okręgowym, jeżeli jest to uzasadnione interesem wymiaru sprawiedliwości. O ustaleniu większej liczby zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądzie okręgowym Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych informuje prezesa właściwego sądu okręgowego.”;

b) § 6–8 otrzymują brzmienie:

„§ 6. Zgromadzenie ogólne sędziów okręgu, najpóźniej w terminie miesiąca przed dniem zakończenia kadencji zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie okręgowym, przedstawia Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Sędziów Sądów Powszechnych sześciu kandydatów na stanowisko zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie okręgowym, którzy uzyskali najwyższą liczbę głosów wybranych na tym samym zgromadzeniu. W przypadku ustalenia większej liczby zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądzie okręgowym, zgromadzenie ogólne sędziów okręgu, najpóźniej w terminie dwóch miesięcy od dnia powzięcia przez prezesa właściwego sądu okręgowego informacji, o której mowa w § 5a zdanie trzecie, przedstawia Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Sędziów Sądów Powszechnych sześciu kandydatów na każde stanowisko zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie okręgowym, którzy uzyskali najwyższą liczbę głosów, wybranych na tym samym zgromadzeniu.

§ 7. Każdy sędzia uczestniczący w głosowaniu nad wyborem kandydatów, o których mowa § 6, może oddać tylko jeden głos na wybranego przez siebie kandydata na każde stanowisko zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie okręgowym. Głosowanie jest tajne.

§ 8. Jeżeli po przeprowadzeniu głosowania, o którym mowa w § 7, ze względu na podział głosów nie jest możliwe wybranie wymaganej liczby kandydatów, przeprowadza się ponowne głosowanie z udziałem kandydatów na każde stanowisko zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie okręgowym, którzy uzyskali kolejno najwyższą równą liczbę głosów. Przepis § 7 stosuje się.”;

c) § 11–13 otrzymują brzmienie:

„§ 11. Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych powołuje na każde stanowisko zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie okręgowym jednego z kandydatów przedstawionych w trybie § 6 i 10 na czteroletnią kadencję.

§ 12. Jeżeli kandydaci na stanowisko zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie okręgowym nie zostaną przedstawieni w wymaganej liczbie lub terminie określonych w § 6 i 10, Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych powierza obowiązki zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie okręgowym sędziemu przez siebie wybranemu albo sędziom przez siebie wybranym, w przypadku gdy ustalono liczbę zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądzie okręgowym większą niż jeden.

§ 13. Przepisy § 5a–12 stosuje się odpowiednio do wyboru i powołania zastępcy lub zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądzie apelacyjnym.”;

31) w art. 112a:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rzecznika dyscyplinarnego do prowadzenia sprawy dyscyplinarnej wyznacza się w kolejności wpływu spraw, wedle alfabetycznej listy rzeczników dyscyplinarnych. Odstępstwo od tej zasady może nastąpić wyłącznie

z powodu choroby rzecznika dyscyplinarnego lub z innej ważnej przyczyny, co należy zaznaczyć w zarządzeniu o wyznaczeniu rzecznika dyscyplinarnego w sprawie.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych oraz Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych mogą przejąć sprawę prowadzoną przez zastępcę rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie okręgowym, a także przekazać temu rzecznikowi sprawę do prowadzenia.”,

c) § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. W razie niemożności prowadzenia sprawy przez żadnego z właściwych zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądzie okręgowym Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych wyznacza do jej prowadzenia zastępcę rzecznika dyscyplinarnego działającego w innym okręgu.

§ 3. Przepisy § 1a i 2 stosuje się odpowiednio do zastępcy rzecznika dyscyplinarnego działającego przy sądzie apelacyjnym, z tym że przekazać sprawę zastępcy lub wyznaczyć do jej prowadzenia innego zastępcę można tylko spośród zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądzie apelacyjnym.”;

32) w art. 129:

a) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Jeżeli sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, z urzędu obniża w granicach od 25% do 50% wysokość jego uposażenia na czas trwania postępowania dyscyplinarnego.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone lub zakończyło się uniewinnieniem, dokonuje się wyrównania wszystkich składników wynagrodzenia albo uposażenia do pełnej wysokości.”;

33) w art. 148 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze zarządzenia, organizację i zakres działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej, sposób zapewnienia obsługi kancelaryjnej postępowań sądowych, w tym stosowane urządzenia ewidencyjne i podział spraw na kategorie, a także kategorie pracowników sądowych obowiązanych do noszenia stroju urzędowego lub oznak i warunki ich przydziału, uwzględniając potrzebę zapewnienia prawidłowej obsługi administracyjnej i kancelaryjnej sądów oraz potrzebę wprowadzenia podziału spraw na kategorie obejmujące sprawy o zbliżonym stopniu skomplikowania i pracochłonności.”;

34) w art. 151a:

a) w § 1a dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Wniosek składa się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”,

b) § 1c otrzymuje brzmienie:

„§ 1c. Referendarza sądowego zatrudnionego przez co najmniej trzy lata w dotychczasowym miejscu służbowym przenosi, zgodnie z jego wnioskiem, Minister Sprawiedliwości albo prezes sądu apelacyjnego. Można odmówić uwzględnienia wniosku, który dotyczy przeniesienia do innego sądu w tej samej miejscowości, w której znajduje się miejsce służbowe referendarza. W przypadku złożenia przez więcej niż jednego referendarza sądowego zatrudnionego przez co najmniej trzy lata w dotychczasowym miejscu służbowym wniosku o przeniesienie na to samo wolne stanowisko prezes sądu apelacyjnego albo Minister Sprawiedliwości przenosi jednego z nich, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego, potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów, a także okoliczności wynikające z uzasadnienia wniosku.”,

c) w § 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) jeżeli przeniesienie następuje do innego sądu w tej samej miejscowości, w której znajduje się miejsce służbowe referendarza;”,

d) po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. Minister Sprawiedliwości może delegować referendarza sądowego, za jego zgodą, na wniosek Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa do pełnienia czynności w Biurze tej Rady, na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata, albo na czas nieokreślony.”;

35) w art. 155e po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Minister Sprawiedliwości może delegować asystenta sędziego, za jego zgodą, na wniosek Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa do pełnienia czynności w Biurze tej Rady, na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata, albo na czas nieokreślony.”;

36) w art. 172:

a) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Wysokość rekompensaty dla ławników biorących udział w rozpoznawaniu spraw w sądach powszechnych, za jeden dzień pełnienia obowiązków ławnika, wynosi 2,64% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c.”

b) po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. Ławnikowi przysługuje ryczałt na pokrycie kosztów dojazdu do sądu w celu wykonywania czynności w sądzie środkami komunikacji miejscowej w wysokości 0,25% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c.”

c) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Koszty wyplaty świadczeń, o których mowa w § 4 i 4a, ponosi Skarb Państwa.”

Art. 2. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2243, 2265 i z 2018 r. poz. 3 i 5) w art. 70 w § 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) uprawnienia określone w art. 172 § 3 i 4a oraz art. 173 powołanej ustawy nie przysługują ławnikom w czynnej służbie wojskowej;”

Art. 3. W ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2188 i z 2018 r. poz. 3) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6a po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. O wolnych stanowiskach asesorskich Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;”

2) w art. 27a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Na stanowisku starszego asystenta sędziego może być zatrudniony asystent sędziego, który zajmował stanowisko asystenta sędziego przez co najmniej pięć lat i uzyskiwał pozytywne okresowe oceny kwalifikacyjne;”

3) w art. 29 w § 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) do postępowania w przedmiocie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku asesora sądowego stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu w przedmiocie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego.”

Art. 4. W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2018 r. poz. 624 i 1045) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze zarządzenia, w zależności od potrzeb kadrowych sądów i prokuratury, nabór na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską oraz aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską prowadzone w formie aplikacji uzupełniających i jednocześnie wyznacza limity przyjęć na te aplikacje. Wyznaczając limity przyjęć na aplikację prokuratorską i aplikację prokuratorską prowadzoną w formie aplikacji uzupełniającej, Minister Sprawiedliwości zasięga opinii Prokuratora Krajowego;”

2) w art. 24 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) która nie ukończyła w dniu przeprowadzenia pierwszego etapu konkursu 35. roku życia;”

3) w art. 27:

a) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do aplikantów aplikacji uzupełniającej sędziowskiej oraz aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej.”

b) uchyla się ust. 7;

4) w art. 32 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Jeżeli w danym roku egzamin, o którym mowa w ust. 1, nie jest przeprowadzany, Minister Sprawiedliwości może wyznaczyć jeden termin egzaminu sędziowskiego. W innych uzasadnionych przypadkach Minister Sprawiedliwości może wyznaczyć dodatkowy termin egzaminu sędziowskiego, nie więcej niż jeden w danym roku. O terminie egzaminu Dyrektor Krajowej Szkoły obwieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej co najmniej na 4 miesiące przed dniem egzaminu.”

5) po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

„Rozdział 3a

Aplikacje sędziowska i prokuratorska prowadzone w formie aplikacji uzupełniających

Art. 37a. 1. Aplikacja sędziowska i aplikacja prokuratorska mogą być prowadzone także w formie aplikacji uzupełniających.

2. Do aplikacji uzupełniających i aplikantów tych aplikacji stosuje się odpowiednio przepisy o aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej oraz aplikantach tych aplikacji, o ile przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 37b. 1. Aplikantem aplikacji uzupełniającej sędziowskiej albo aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej może zostać osoba, która spełnia warunki, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 i 2–5, a także:

- 1) nie ukończyła w dniu przeprowadzenia konkursu na aplikację uzupełniającą sędziowską albo na aplikację uzupełniającą prokuratorską 40. roku życia;
- 2) w okresie 5 lat przed dniem przeprowadzenia konkursu na aplikację uzupełniającą sędziowską albo na aplikację uzupełniającą prokuratorską była zatrudniona łącznie przez okres co najmniej 2 lat na stanowisku referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora;
- 3) w dniu przeprowadzenia konkursu na aplikację uzupełniającą sędziowską albo na aplikację uzupełniającą prokuratorską jest zatrudniona na stanowisku referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora.

2. W przypadku zatrudnienia w niepełnym wymiarze okres zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, podlega proporcjonalnemu wydłużeniu.

Art. 37c. Zgłoszenia do konkursu na aplikację uzupełniającą sędziowską oraz na aplikację uzupełniającą prokuratorską zawierają, oprócz dokumentów wskazanych w art. 17 ust. 4, także kopie dokumentów potwierdzających zatrudnienie, o którym mowa w art. 37b ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 37d. 1. Nabór na aplikację uzupełniającą sędziowską odbywa się w drodze konkursu składającego się z testu sprawdzającego wiedzę z poszczególnych dziedzin prawa, innego niż test, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1.

2. Nabór na aplikację uzupełniającą prokuratorską odbywa się w drodze konkursu, składającego się z egzaminu ustnego i oceny pracy na dotychczasowym stanowisku, przeprowadzanego przez komisję konkursową powołaną przez Prokuratora Krajowego.

3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób powoływania komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na aplikację uzupełniającą prokuratorską, sposób przeprowadzenia konkursu, a także zakres i kryteria oceny wyników egzaminu ustnego, uwzględniając wymogi związane z zapewnieniem obiektywnej oceny uczestników konkursu oraz sprawności jego przeprowadzenia.

Art. 37e. Opłata za udział w konkursie na aplikację uzupełniającą sędziowską oraz na aplikację uzupełniającą prokuratorską wynosi 50% opłaty ustalonej na podstawie art. 21 ust. 2.

Art. 37f. 1. Aplikacja uzupełniająca sędziowska i aplikacja uzupełniająca prokuratorska trwają 18 miesięcy.

2. Zajęcia dla aplikantów aplikacji uzupełniającej sędziowskiej i aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej odbywają się w soboty i niedziele zgodnie z programem aplikacji.

3. Praktyki dla aplikantów aplikacji uzupełniającej sędziowskiej i aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej odbywają się w wymiarze jednego dnia tygodniowo zgodnie z programem aplikacji.

4. Aplikantowi aplikacji uzupełniającej sędziowskiej i aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej przysługuje zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w zajęciach i praktykach oraz w egzaminie sędziowskim albo prokuratorskim.

5. Prezes sądu, w którym zatrudniony jest aplikant aplikacji uzupełniającej sędziowskiej lub aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej, albo kierownik jednostki organizacyjnej prokuratury, w której zatrudniony jest aplikant aplikacji uzupełniającej sędziowskiej lub aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej, przedstawiają Dyrektorowi Krajowej Szkoły co 6 miesięcy opinię o pracy aplikanta.

Art. 37g. 1. Dyrektor Krajowej Szkoły skreśla aplikanta aplikacji uzupełniającej sędziowskiej albo aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej z listy aplikantów w przypadkach wskazanych w art. 41 ust. 1, a także jeżeli ustał stosunek pracy aplikanta na stanowisku referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora, zaś aplikant w okresie 30 dni od dnia ustania stosunku pracy nie nawiązał nowego stosunku pracy na stanowisku referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora.

2. Dyrektor Krajowej Szkoły może skreślić aplikanta aplikacji uzupełniającej sędziowskiej albo aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej z listy aplikantów w przypadkach wskazanych w art. 41 ust. 2 pkt 1a i 4–7, a także jeżeli aplikant opuścił z przyczyn nieusprawiedliwionych ponad 5 dni zajęć lub praktyk objętych programem aplikacji, przy

czym za dzień nieobecności uważa się także nieobecność na zajęciach lub praktyce w wymiarze przekraczającym 4 godziny.

Art. 37h. 1. Aplikantowi aplikacji uzupełniającej sędziowskiej i aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej przysługuje 30 dni kalendarzowych wolnych od zajęć i praktyk w pierwszym roku odbywania aplikacji, w terminie wskazanym przez Dyrektora Krajowej Szkoły.

2. Aplikantowi aplikacji uzupełniającej sędziowskiej i aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej przysługuje 30 kolejnych dni kalendarzowych wolnych od zajęć i praktyk bezpośrednio przed dniem rozpoczęcia egzaminu sędziowskiego albo prokuratorskiego. W tym samym okresie aplikantowi przysługuje prawo do płatnego urlopu na przygotowanie się do egzaminu sędziowskiego albo prokuratorskiego.

Art. 37i. Aplikantowi aplikacji uzupełniającej sędziowskiej i aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej stypendium nie przysługuje.”;

6) dodaje się art. 40b w brzmieniu:

„Art. 40b. 1. Aplikantowi przysługuje 30 dni kalendarzowych wolnych od zajęć i praktyk w pierwszym i drugim roku odbywania aplikacji sędziowskiej albo aplikacji prokuratorskiej w terminie wskazanym przez Dyrektora Krajowej Szkoły.

2. Aplikantowi przysługuje 30 kolejnych dni kalendarzowych wolnych od zajęć i praktyk bezpośrednio przed dniem rozpoczęcia egzaminu sędziowskiego albo prokuratorskiego.

3. Okresy, o których mowa w ust. 1 i 2, wlicza się do czasu trwania aplikacji.”;

7) w art. 41a:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Aplikant zachowuje prawo do pobierania przysługującego mu stypendium do dnia poprzedzającego dzień nawiązania stosunku służbowego na stanowisku asesora sądowego albo asesora prokuratury, jednak nie dłużej niż przez okres 4 miesięcy od dnia ukończenia aplikacji.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:

„3a. Prawo do pobierania stypendium wygasa z dniem następującym po dniu ogłoszenia wyników części ustnej egzaminu sędziowskiego albo prokuratorskiego w przypadku jego niezdania, a jeżeli aplikant nie został dopuszczony do części ustnej egzaminu, z dniem następującym po dniu ogłoszenia wyników części pisemnej egzaminu sędziowskiego albo prokuratorskiego.

3b. Prawo do pobierania stypendium wygasa w przypadku nieprzystąpienia przez aplikanta do części pisemnej albo ustnej egzaminu sędziowskiego albo prokuratorskiego, z dniem następującym po dniu przeprowadzenia tej części egzaminu.

3c. Aplikant, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w art. 33 ust. 1, zachowuje prawo do pobierania stypendium przez okres miesiąca od dnia zakończenia aplikacji.”;

8) w art. 49 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Dyrektor Krajowej Szkoły powołuje patronów koordynatorów oraz patronów praktyk spośród sędziów, prokuratorów, referendarzy sądowych oraz innych osób posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu objętego przedmiotem praktyki, za ich zgodą.”;

9) w art. 52c:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Egzamin referendarski przeprowadza się w formie pisemnej. Egzamin składa się z dwóch etapów:

- 1) testu sprawdzającego wiedzę z poszczególnych dziedzin prawa;
- 2) zadań praktycznych sprawdzających umiejętności dokonywania wykładni i stosowania prawa, stosowania argumentacji prawniczej oraz kwalifikowania stanów faktycznych do zakresów właściwych norm prawnych.

2. Test oraz zadania, o których mowa w ust. 1, opracowuje zespół egzaminacyjny powołany przez Ministra Sprawiedliwości.”;

b) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. W pracach komisji egzaminacyjnej może uczestniczyć przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości w charakterze obserwatora.”;

c) dodaje się ust. 11 i 12 w brzmieniu:

„11. Członkom zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej za udział w pracach przysługuje wynagrodzenie.

12. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia członków zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej, w wymiarze nie większym niż miesięczne wynagrodzenie zasadnicze sędziego w stawce piątej – uwzględniając zakres i rodzaj ich obowiązków oraz nakład pracy.”;

10) art. 52d i art. 52e otrzymują brzmienie:

„Art. 52d. Do drugiego etapu egzaminu referendarskiego zostają dopuszczeni kandydaci, którzy uzyskali co najmniej 75% możliwych do zdobycia punktów z testu. Warunkiem zdania egzaminu referendarskiego jest uzyskanie co najmniej 50% możliwych do zdobycia punktów z zadań praktycznych, lecz nie mniej niż 30% możliwych do zdobycia punktów z każdego zadania.

Art. 52e. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, zakres, tryb i sposób przeprowadzania egzaminu referendarskiego oraz tryb powoływania i działania zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej, a także wzór dyplomu złożenia egzaminu referendarskiego, mając na uwadze potrzebę przeprowadzenia obu etapów egzaminu referendarskiego, konieczność zagwarantowania właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu merytorycznego tego egzaminu oraz zapewnienia jednakowych warunków jego składania wszystkim zdającym, a także umieszczenie na dyplomie liczby punktów uzyskanych z egzaminu referendarskiego.”;

11) art. 53e otrzymuje brzmienie:

„Art. 53e. 1. Na wniosek Ministra Sprawiedliwości, członka Rady lub z własnej inicjatywy Dyrektor Krajowej Szkoły przedstawia Radzie wykładowcę Krajowej Szkoły do zaopiniowania w zakresie należytego wypełniania obowiązków wykładowcy i przydatności do realizacji procesów dydaktycznych Krajowej Szkoły.

2. Rada wydaje opinię o wykładowcy Krajowej Szkoły w terminie 60 dni od dnia przedstawienia wykładowcy do zaopiniowania.

3. Wykładowcę Krajowej Szkoły zaopiniowanego przez Radę Dyrektor Krajowej Szkoły przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości. Przepisy art. 53b ust. 1–4 stosuje się odpowiednio, z tym że wykładowca, wobec którego został zgłoszony sprzeciw, zostaje wyłączony ze składu kadry dydaktycznej Krajowej Szkoły.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 389, 848 i 1045) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 31:

a) w ust. 1 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący może wyznaczyć zespół liczący więcej członków Rady niż trzech.”;

b) w ust. 2a dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zmiany składu zespołu nie wymagają zawiadomienia Ministra Sprawiedliwości.”;

2) w art. 32 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Przepis ust. 1a stosuje się odpowiednio do rozpatrywanych przez Radę spraw indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, o ile pozwalają na to możliwości systemu teleinformatycznego.”;

3) w art. 35 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Brak dokumentów, o których mowa w ust. 2, nie stanowi przeszkody do opracowania listy rekomendowanych kandydatów.”;

4) w art. 43 w ust. 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem art. 44 ust. 1b.”;

5) w art. 44:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Jeżeli uchwały, o której mowa w art. 37 ust. 1, w sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego nie zaskarżyli wszyscy uczestnicy postępowania, staje się ona prawomocna w części obejmującej rozstrzygnięcie o przedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego, a także w części obejmującej rozstrzygnięcie o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego tych uczestników postępowania, którzy nie wnieśli odwołań.”;

b) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznaje odwołanie i wydaje orzeczenie w terminie 14 dni od dnia przekazania temu sądowi odwołania.”;

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego uchylenie przez Naczelnego Sąd Administracyjny uchwały Krajowej Rady Sądownictwa o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego jest równoznaczne z przyjęciem zgłoszenia uczestnika postępowania, który wniósł odwołanie, kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Najwyższym, co do którego w dniu wydania orzeczenia przez Naczelnego Sąd Administracyjny postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa nie zostało zakończone, a w przypadku braku takiego postępowania, na kolejne wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Najwyższym objęte obwieszczeniem.”

Art. 6. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1767 oraz z 2018 r. poz. 5 i 1000) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Prokurator może uczestniczyć na prawach strony lub uczestnika postępowania w każdym postępowaniu prowadzonym przez organy władzy i administracji publicznej, sądy i trybunały, chyba że ustawy stanowią inaczej.”;

2) w art. 20 w § 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Tryb i szczegółowy sposób wykonywania tej obsługi może określić Prokurator Krajowy.”;

3) w art. 23 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do podstawowych zadań prokuratury okręgowej należy zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy przed sądami powszechnymi, a w jednostkach, w których utworzono wydziały do spraw wojskowych, także przed sądami wojskowymi, prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach o poważne przestępstwa kryminalne, finansowe i skarbowe, a w jednostkach, w których utworzono wydziały do spraw wojskowych, także w sprawach podlegających orzecznictwu wojskowych sądów okręgowych, sprawowanie nadzoru nad postępowaniami prowadzonymi w prokuraturach rejonowych, a także prowadzenie wizytacji prokuratur rejonowych.”;

4) w art. 24 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do podstawowych zadań prokuratury rejonowej należy zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy przed sądami powszechnymi, a w jednostkach, w których utworzono działy do spraw wojskowych, także przed sądami wojskowymi, prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych, z wyłączeniem spraw wymienionych w art. 19 § 4, art. 20 § 3, art. 22 § 2 i art. 23 § 2, a w jednostkach, w których utworzono działy do spraw wojskowych, także w sprawach podlegających orzecznictwu wojskowych sądów garnizonowych.”;

5) w art. 36 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Przepisy zarządzenia, o których mowa w § 2, stosuje się odpowiednio do zakresu działania sekretariatów i innych działów administracji w Głównej Komisji oraz w oddziałowych komisjach.”;

6) w art. 43 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Krajowa Rada Prokuratorów opiniuje wnioski o wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora po ukończeniu 65. roku życia.”;

7) w art. 93 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby prokuratorskiej oraz prawomocny wyrok sądu skazujący prokuratora za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub orzekający wobec prokuratora środek karny pozbawienia praw publicznych, zakaz zajmowania stanowiska prokuratora, degradację lub wydalenie z zawodowej służby wojskowej, powodują z mocy prawa utratę stanowiska prokuratora; stosunek służbowy prokuratora wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia lub wyroku.”;

8) w art. 106a:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny może delegować:

- 1) prokuratora Głównej Komisji do oddziałowej komisji lub Biura Lustracyjnego;
- 2) prokuratora oddziałowej komisji do innej oddziałowej komisji, Głównej Komisji lub do oddziałowego biura lustracyjnego;
- 3) prokuratora Biura Lustracyjnego do oddziałowego biura lustracyjnego lub do Głównej Komisji;
- 4) prokuratora oddziałowego biura lustracyjnego do innego oddziałowego biura lustracyjnego, Biura Lustracyjnego lub do oddziałowej komisji.”

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Delegowanie prokuratora Głównej Komisji, prokuratora Biura Lustracyjnego, prokuratora oddziałowej komisji i prokuratora oddziałowego biura lustracyjnego na okres do 2 miesięcy w ciągu roku może zarządzić również Dyrektor Głównej Komisji.”;

9) w art. 109 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Przepisy § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 stosuje się odpowiednio do prokuratora Prokuratury Krajowej, który uzyskał zgodę, o której mowa w art. 121 § 2.”;

10) art. 112 otrzymuje brzmienie:

„Art. 112. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb delegowania prokuratorów do Ministerstwa Sprawiedliwości, Prokuratury Krajowej, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, tryb i sposób realizacji prawa do nieodpłatnego zakwaterowania i zwrotu kosztów zamieszkania w miejscu delegowania, w tym maksymalną wysokość zwrotu kosztów faktycznie poniesionych oraz wysokość miesięcznego ryczałtu, przy uwzględnieniu możliwości zróżnicowania jego wysokości w zależności od miejscowości delegowania, a także tryb i sposób realizacji świadczeń, o których mowa w art. 109 § 1 pkt 2–6, w tym przypadki, w których diety, o których mowa w art. 109 § 1 pkt 4, nie przysługują, mając na względzie sprawność procedury delegowania oraz konieczność zapewnienia warunków do prawidłowego wykonywania obowiązków i powierzonej prokuratorowi funkcji, jak również konieczność zwrotu wydatków poniesionych przez prokuratora, przy uwzględnieniu przeciętnych kosztów zakwaterowania i utrzymania się.”;

11) w art. 127 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Prokurator może nadal zajmować stanowisko po ukończeniu 65. roku życia, jeżeli Prokurator Generalny na wniosek prokuratora, po przedstawieniu zaświadczenia stwierdzającego, że jest zdolny ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków prokuratora, oraz po zasięgnięciu opinii Prokuratora Krajowego, Krajowej Rady Prokuratorów oraz właściwego prokuratora przełożonego, wyrazi zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska przez prokuratora.

§ 3. Wniosek i zaświadczenie, o których mowa w § 2, składa się Prokuratorowi Generalnemu najpóźniej na 6 miesięcy przed ukończeniem 65. roku życia. W przypadku niezakończenia postępowania związanego z rozpoznaniem wniosku prokurator pozostaje w służbie do czasu zakończenia postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym.”;

12) w art. 154 § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. W terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w § 9, obwinionemu, Prokuratorowi Generalnemu oraz organowi, który żądał wszczęcia postępowania wyjaśniającego, służy odwołanie do sądu dyscyplinarnego.”;

13) w art. 174 w § 1a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przez co najmniej rok była zatrudniona na stanowisku asystenta prokuratora lub asystenta sędziego lub wykonywała czynności związane z tworzeniem lub stosowaniem prawa w urzędach obsługujących organy państwowe lub”.

Art. 7. W ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1139) uchyla się art. 21.

Art. 8. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r. poz. 5, 650, 771, 847, 848 i 1045) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 31 po § 3 dodaje się § 3a–3d w brzmieniu:

„§ 3a. Do karty zgłoszenia kandydata na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego kandydat może dołączyć również inne dokumenty potwierdzające jego kwalifikacje, w szczególności informacje o dorobku naukowym, spis publikacji, opinie przełożonych i rekomendacje.

§ 3b. Zgłaszający urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. składa w postaci papierowej oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186), albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

§ 3c. Jeżeli swoją kandydaturę na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego zgłosiła osoba, która nie spełnia warunków do objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, o których mowa w art. 30 § 1 pkt 1–3, 5 oraz 7–9 i § 2, zgłoszenie nastąpiło po upływie terminu albo nie spełnia wymogów formalnych, Krajowa Rada Sądownictwa pozostawia zgłoszenie bez rozpoznania. Od uchwały w przedmiocie pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania odwołanie nie przysługuje.

§ 3d. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa po stwierdzeniu spełniania przez kandydata warunków oraz wymogów formalnych zgłoszenia, wyznacza zespół, o którym mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 389, 848, 1045 i 1443).”;

2) w art. 44 § 11 otrzymuje brzmienie:

„§ 11. Sędzia Sądu Najwyższego orzekający w Izbie Dyscyplinarnej nie może pozostawać w innym stosunku służbowym lub podejmować dodatkowego zatrudnienia ani innego zajęcia, o których mowa w § 1 i 2, z wyjątkiem zatrudnienia sędziego posiadającego stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł profesora w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego lub naukowego u jednego pracodawcy, w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych w takim charakterze, oraz z wyjątkiem udziału w konferencjach lub szkoleniach, za które sędzia nie otrzymuje wynagrodzenia. Zatrudnienie w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego lub naukowego oraz udział w konferencjach lub szkoleniach wymaga zgody Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej.”;

3) w art. 48 w § 7 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Dodatek nie przysługuje w przypadku podjęcia przez sędziego zatrudnienia w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego lub naukowego, za okres od dnia rozpoczęcia wykonywania pracy na tym stanowisku do dnia ustania zatrudnienia.”;

4) w art. 111:

a) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Sędziowie Sądu Najwyższego, którzy ukończą 65. rok życia po upływie trzech miesięcy i przed upływem dwunastu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przechodzą w stan spoczynku z upływem dwunastu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że w tym terminie złożą oświadczenie i zaświadczenie, o których mowa w art. 37 § 1, a Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wyrazi zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego Sądu Najwyższego. Przepisy art. 37 § 1a–4 stosuje się odpowiednio.

§ 1b. Sędzia Sądu Najwyższego, który ukończy 65. rok życia po upływie trzech miesięcy i przed upływem dwunastu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy może przejść w stan spoczynku z dniem ukończenia 65. roku życia, składając za pośrednictwem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oświadczenie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.”;

b) w § 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego wybiera i przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów, o których mowa w art. 12 § 1, niezwłocznie po obsadzeniu 2/3 liczby stanowisk sędziów Sądu Najwyższego wskazanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 4.”;

5) w art. 117 dodaje się § 3–5 w brzmieniu:

„§ 3. Sędzia albo asesor sądowy, który w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie spełnia wymogu posiadania wyłącznie obywatelstwa polskiego, może przed upływem terminu, o którym mowa w § 1, złożyć do Krajowej Rady Sądownictwa wniosek o wyrażenie zgody na zajmowanie stanowiska sędziowskiego pomimo posiadania obywatelstwa obcego państwa.

§ 4. Krajowa Rada Sądownictwa może wyrazić zgodę na zajmowanie stanowiska sędziowskiego albo asesorskiego pomimo posiadania obywatelstwa obcego państwa przez sędziego albo asesora sądowego, o którym mowa w § 1, mając w szczególności na względzie okoliczności związane z nabyciem obywatelstwa oraz konsekwencje wynikające z jego zrzeczenia się. Krajowa Rada Sądownictwa wydaje uchwałę w terminie trzech miesięcy od dnia wpływu wniosku. Od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa odwołanie nie przysługuje.

§ 5. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w § 3, i wydania przez Krajową Radę Sądownictwa uchwały odmawiającej zgody na zajmowanie stanowiska sędziowskiego pomimo posiadania obywatelstwa obcego państwa sędzia albo asesor sądowy przedstawia Krajowej Radzie Sądownictwa, w terminie 2 miesięcy od dnia wydania uchwały, dokumenty potwierdzające podjęcie czynności zmierzających do zrzeczenia się obywatelstwa obcego państwa. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu stosunek służbowy sędziego albo asesora sądowego wygasa.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 269:
  - a) w pkt 1:
    - w lit. a polecenie nowelizacyjne otrzymuje brzmienie:
„w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:” oraz oznaczenie „5)” zastępuje się oznaczeniem „7)”;
    - lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:
„§ 2. Rozpoznawanie spraw, o których mowa w § 1 pkt 7, należących do właściwości sądu rejonowego, w którym nie utworzono wydziału do tych spraw, Minister Sprawiedliwości przekazuje innemu sądowi rejonowemu, w trybie określonym w art. 20.”;
  - b) w pkt 2 w lit. b wyrazy „art. 12 § 1a pkt 5” zastępuje się wyrazami „art. 12 § 1 pkt 7”;
  - c) w pkt 3 wyrazy „art. 12 § 1a pkt 5” zastępuje się wyrazami „art. 12 § 1 pkt 7”;
- 2) w art. 297 wyrazy „art. 12 § 1a pkt 5” zastępuje się wyrazami „art. 12 § 1 pkt 7”;
- 3) art. 306 otrzymuje brzmienie:

„Art. 306. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r., z wyjątkiem:

  - 1) art. 12 ust. 1 i art. 289, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
  - 2) art. 269 i art. 297, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.”.

Art. 10. Wymóg, o którym mowa w art. 11 pkt 4 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2291, z 2018 r. poz. 398 i 723) nie dotyczy osób, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały pozytywną ocenę z egzaminu wstępnego na aplikację notarialną, zostały wpisane na listę aplikantów notarialnych, zostały dopuszczone do egzaminu notarialnego i uzyskały pozytywny wynik z tego egzaminu.

Art. 11. Postępowania w przedmiocie wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska po ukończeniu 60. roku życia przez prokuratora będącego kobietą wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają umorzeniu.

Art. 12. W sądzie, w którym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy do wydziału ksiąg wieczystych, wydziału gospodarczego do spraw rejestru zastawów albo wydziału gospodarczego do spraw Krajowego Rejestru Sądowego nie został przydzielony żaden referendarz sądowy, przez czas nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy funkcję przewodniczącego wydziału ksiąg wieczystych, wydziału gospodarczego do spraw rejestru zastawów albo wydziału gospodarczego do spraw Krajowego Rejestru Sądowego może pełnić sędzia.

Art. 13. Do dnia powołania prezesa sądu dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 110b ustawy zmienianej w art. 1, obowiązki tego prezesa wykonuje prezes właściwego sądu apelacyjnego, a w czasie jego nieobecności, najstarszy służbą wiceprezes sądu apelacyjnego.

Art. 14. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 112 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 112 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15. Ławnikowi przysługuje rekompensata, o której mowa w art. 172 § 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz ryczałt, o którym mowa w art. 172 § 4a ustawy zmienianej w art. 1 w związku z wykonywaniem czynności w sądzie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. Przepisu art. 24 ust. 1 pkt 1a ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do naboru na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską, ogłoszonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 17. Aplikanci, którym na podstawie art. 27 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 4 Dyrektor Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury ustalił indywidualny tok szkolenia, kontynuują odbywanie aplikacji na zasadach ustalonych przez Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Art. 18. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 41 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 41 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 21 czerwca 2019 r.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 148 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 148 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 21 czerwca 2019 r.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 41 § 1 ustawy zmienianej w art. 1 w zakresie dotyczącym podziału spraw na kategorie, w których dokonuje się losowego przydziału spraw, stosuje się do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 148 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 19. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 20 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 20 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 20. Sędzia oraz asesor sądowy, w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, składa Ministrowi Sprawiedliwości, za pośrednictwem prezesa właściwego sądu apelacyjnego, oświadczenie, w którym wskazuje czy posiada wyłącznie obywatelstwo polskie, czy także obywatelstwo innego państwa.

Art. 21. 1. Sędzia sądu powszechnego, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zgłosił swą kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie w sądzie powszechnym i jednocześnie w Sądzie Najwyższym, Naczelnym Sądzie Administracyjnym lub wojewódzkim sądzie administracyjnym, a do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania te nie zostały zakończone, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy składa we wszystkich postępowaniach w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim oświadczenie ze wskazaniem jednego zgłoszenia, które podtrzymuje. Postępowania w sprawach innych niż sprawa wskazana przez sędziego ulegają zakończeniu.

2. Niedokonanie wyboru jednego postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jest równoznaczne z wyborem postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego.

Art. 22. 1. Do postępowań w sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, z wyłączeniem postępowań, o których mowa w art. 113 ustawy zmienianej w art. 8, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 5 i art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Osoby, które złożyły karty zgłoszenia na wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w postępowaniu dotyczącym powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego rozpoczętym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, mogą dołączyć dokumenty, o których mowa w art. 31 § 2a ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 23. Przepisu art. 32 ustawy zmienianej w art. 8 nie stosuje się do osób pozostających ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia lub powinowactwa pierwszego stopnia oraz małżonków, będących jednocześnie sędziami Sądu Najwyższego, w dniu wejścia w życie ustawy zmienianej w art. 8.

Art. 24. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 5, art. 8 i art. 22, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 9, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*